

Підсумки науково-дослідної роботи Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського за 2022 рік

Наукові досягнення викладачів та студентів є потужним засобом поліпшення іміджу України на світовому рівні. Тому колектив Педуніверситету, не зважаючи на військовий стан у державі, у 2022 році значно підвищив активність наукової діяльності, порівняно з попередніми роками.

Основні результати наукової діяльності Педуніверситету забезпечували у звітному році 358 штатних науково-педагогічних працівників, з яких **88 %** мають наукові ступені та/або вчені звання (серед них **59** докторів наук, професорів і **257** кандидатів наук, доцентів).

26.12.2022 р. відбувся захист дисертації на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 013 Початкова освіта Бондар Юлії Володимирівни, асистента кафедри початкової освіти (науковий керівник – проф. Сорока О.В.)

Упродовж звітнього року на підставі рішення Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України було присвоєно:

- вчене звання **професора 5** викладачам: Баку С.М., Воловику В.М., Кароєвій Т.Р., Матяш О.І., Яцентюку Ю.В.;

- вчене звання **доцента 26** викладачам: Белінській Т.В., Білозерській Г.О., Брезденюк О.Ю., Будас Ю.О., Думенко В.П., Гребеньовій В.О., Зарічній О.В., Ігнатовій О.М., Колядич Ю.В., Крикливому Р.Д., Крупці В.П., Крупському Я.В., Куцак Л.В., Кушнір К.В., Мельник Л.В., Петровій А.І., Прадівлянній Л.М., Соловею В.В., Сідоровій І.С., Тарасевич Т.Ю., Ткаченко В.І., Туржанській О.С., Фуштей О.В., Ходаніцькій О.О., Черкашиній О.В., Щепотіній Н.Ю..

За високі результати у 2022 році нагороджені:

- Нагрудним знаком МОН України «Василь Сухомлинський» **10 викладачів** (Бровчак Л.С., Вацьо М.В., Кобися В.М., Коломієць Д. І., Коляструк О.А., Крутій К.Л., Матяш О.І., Подолянчук С.В., Рогач В.В., Романюк І.М.);

- Нагрудним знаком МОН України «Відмінник освіти» **7 викладачів** (Асаулук І.О., Блажко О.А., Красильникова І.В., Кривошея Т.М., Мельничук О.А., Паламарчук О.М., Уманець В.О.);
- Почесною грамотою МОН України **4 викладачі** (Вишивана Н.В., Гордійчук Г.Б., Дробаха Л.В., Старовойт Л.В.);
- Грамотою МОН України **7 викладачів** (Гороф'янюк І.В., Зузяк Т.П., Кравцова Н.Є., Лапшин С.А., Марущак О.В., Михайленко Л.Ф., Шевчук О.А.);
- Подякою МОН України **22 викладачі** (Бучацька С.М., Воевода А.Л., Грачова І.Є., Грінченко Т.Д., Зарічна О.В., Задворняк Л.С., Імбер В.І., Канський В.С., Ключко О.В., Корольчук А.П., Косовець О.П., Кухар Н.І., Кушнір К.В., Ліхницька Л.М., Матвійчук О.А., Мельничук О.Ф., Мельничук Т.А., Ніколіна І.І., Пилипенко Т.І., Поливаний С.В., Стахова І.А., Худоярова О.С.);
- Почесною грамотою Вінницької обласної військової адміністрації **17 викладачів**;
- Почесною грамотою Департаменту гуманітарної політики Вінницької обласної військової адміністрації **10 викладачів**.

Низка робіт науково-дослідного характеру у 2022 році була профінансована вітчизняними та закордонними установами. Кошти за ці роботи були перераховані на розрахункові рахунки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Назва проекту (науковий керівник)	Замовник	Обсяг залучених коштів у 2022 р.
«Підготовка майбутніх педагогів до розвитку soft skills дітей дошкільного та молодшого шкільного віку засобами театралізованої діяльності» (керівник – доц. Жовнич О.В.)	Еразмус + (Модуль Jean Monnet)	
«EQAVET for inclusion and prevention of drop-out in vocational education» (керівник – проф. Шевченко Л.С.)	Еразмус +	
«Дошкільна освіта в умовах зеленого середовища: синергія європейських практик і українських традицій» (координатор – док.філос. Колеснік	Еразмус + (Модуль Jean Monnet)	

К.А.)		
«Екологічна освіта дітей дошкільного та молодшого шкільного віку: європейський підхід» (координатор – док.філос. Стахова І.А.)	Еразмус + (Модуль Jean Monnet)	Загалом 2 790 567 грн.
«Соціальна інтеграція дітей з особливими потребами у середовищі різноманіття та інклюзії: європейські підходи» (координатор – доц. Демченко О.П.)	Еразмус + (Модуль Jean Monnet)	
«Teacher Digital Competence Formation System: Innovative European Approaches» (координатор – доц. Кізім С.С.)	Еразмус + (Модуль Jean Monnet)	
«Розробка технологічних рішень перерозподілу фотоасимілятів до господарсько цінних органів сільськогосподарських культур за допомогою модифікаторів гормонального статусу» (керівник – проф. Кур'ята В.Г.)	МОН України	667 800 грн.
«Науковий супровід підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти» (керівники – доц. Загородній С.П., к.пед.н. Дрозд Т.М.)	Заклади загальної середньої освіти України I-III ступенів	133 900 грн.
«Звід пам'яток історії та культури Вінницької області» (гол.редактор – проф. Зінько Ю.А.)	Вінницька обласна державна адміністрація	100 000 грн.
«Розробка регламентів застосування гібереліну і тебуконазолу для регуляції ростових процесів та оптимізації урожайності ремонтантної малини» (керівники – проф. Кур'ята В.Г., доц. Рогач В.В.)	Фермерське господарство «Дагор»	50 000 грн.
«Розробка та впровадження в освітній процес ЗВО цифрових інформаційно-комунікаційних технологій в умовах пандемії COVID-19» (керівники – акад. Гуревич Р.С., проф. Лазаренко Н.І.)	Вінницька обласна державна адміністрація, Вінницька обласна рада	35 000 грн.

«Науковий супровід підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників» (керівник – проф. Коломієць А.М.)	Заклади вищої освіти України I-IV рівнів акредитації	8 075 грн.
Наукові послуги з присвоєння індексу DOI (керівник – доц. Уманець В.О.)		5 160 грн.
Загалом		3 790 502 грн.

Загальний обсяг реального фінансування наукової діяльності з усіх джерел у 2022 році, тобто кошти, що пройшли через рахунки спеціального фонду університету, складає **3 790 502 грн. (1 410 932 грн. у 2021 році)**.

У рамках виконання держбюджетної науково-технічної розробки на тему «Розробка технологічних рішень перерозподілу фотоасимілятів до господарсько цінних органів сільськогосподарських культур за допомогою модифікаторів гормонального статусу» (РК №0121U109625) розроблені й зареєстровані дві науково-виробничі технології, які можуть бути виставлені на трансфер задля розвитку, модернізації та/або оптимізації існуючих виробничих потужностей підприємств та організацій у сфері сільського господарства, а саме:

- «Технологія вирощування перцю солодкого» (РК №0621U000161);
- «Технологія вирощування баклажану» (РК №0622U000094).

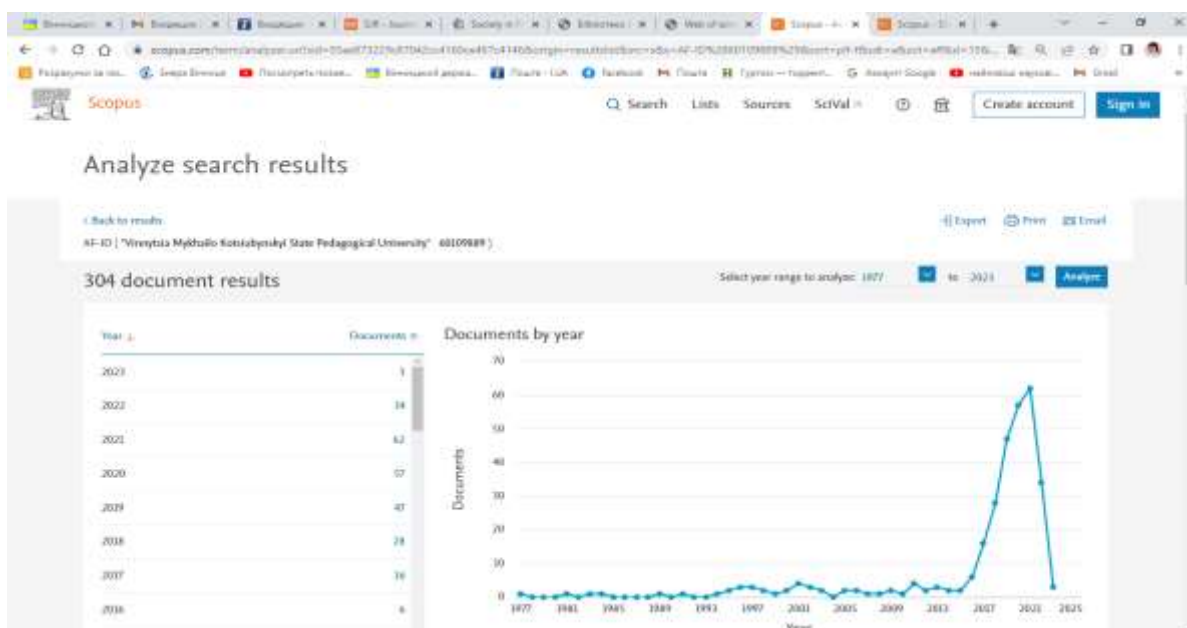
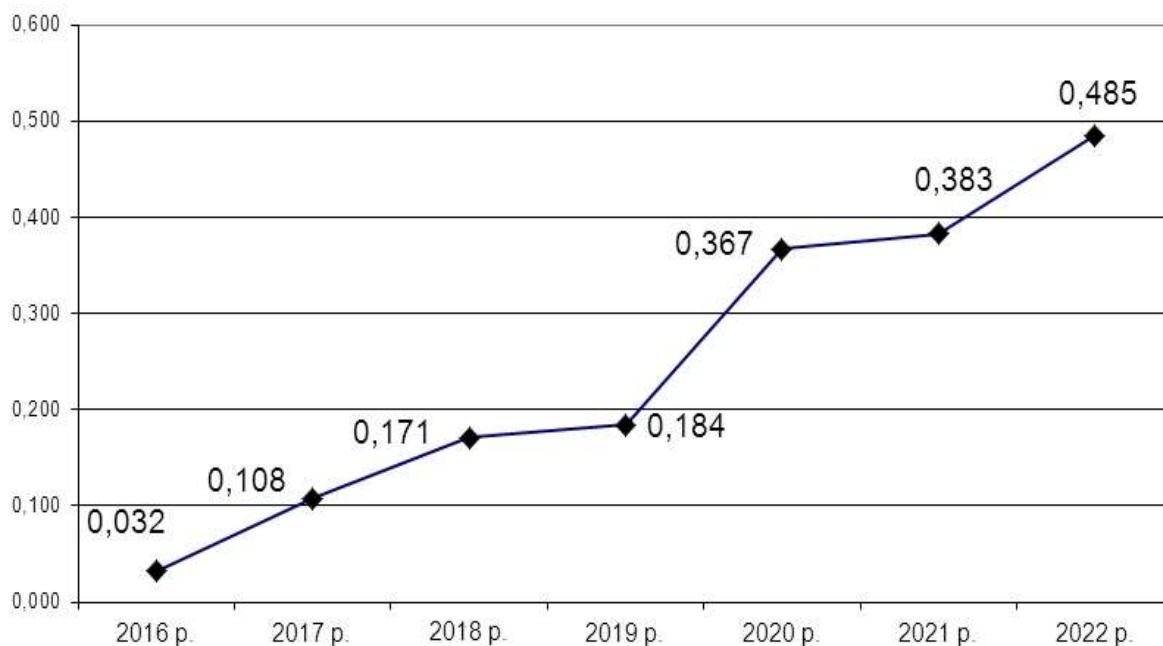
Про високу ефективність наукової діяльності викладачів свідчать, насамперед, показники їхньої публікаційної діяльності у наукометричних базах Scopus та WoS. Загалом у 2022 році викладачами Педуніверситету, зокрема й у співавторстві з колегами інших ЗВО, опубліковано 175 статей у наукометричних базах Scopus, WoS (загалом близько 1000 публікацій).

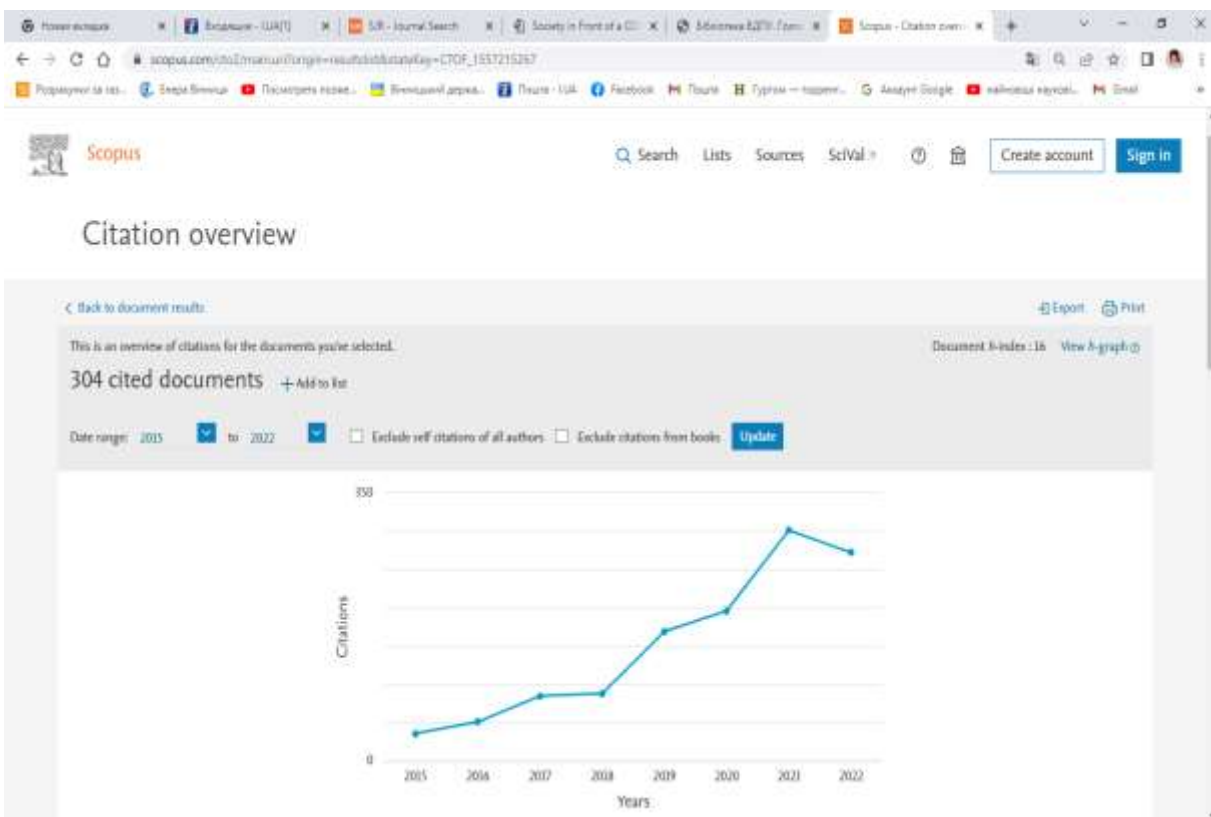
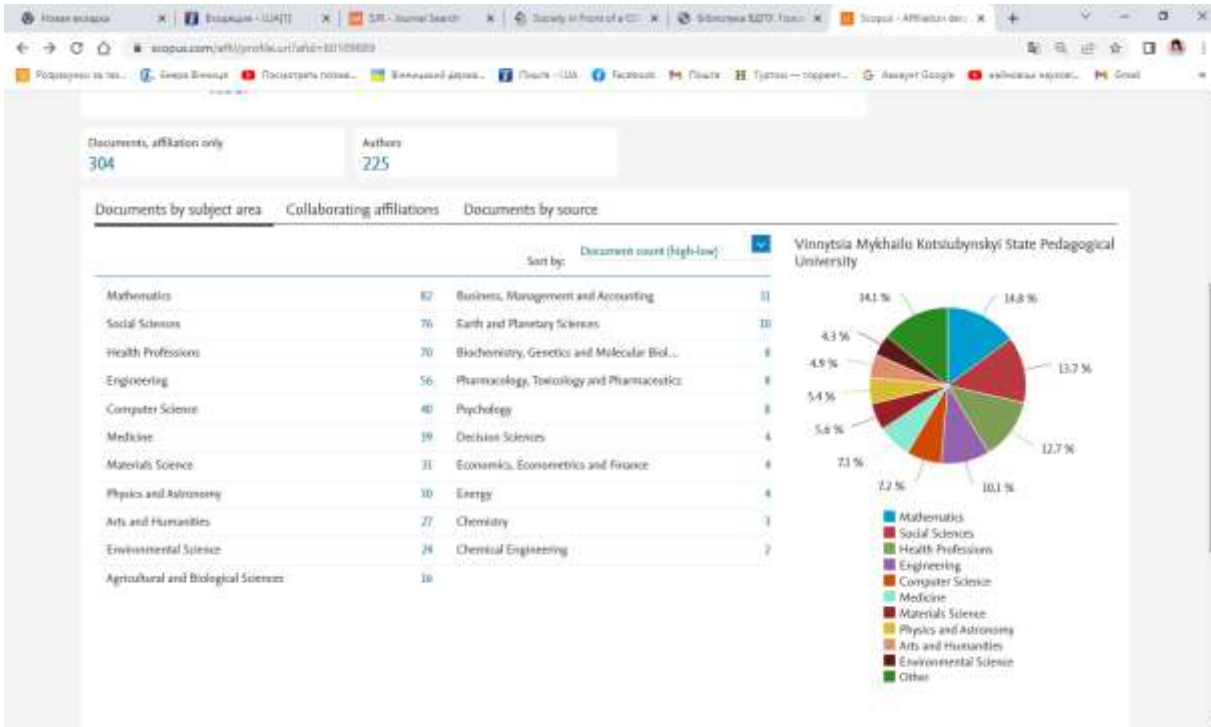
Варто зауважити, що помітно збільшилась кількість викладачів, що мають публікації у провідних журналах S і W: 325 осіб (проти 270 в минулому році) із 359 штатних викладачів мають публікації у виданнях, що індексуються базами SCOPUS або Web of Science, що дорівнює 90% (проти 68% у минулому році) від особового складу.

Відомо, що кількість бюджетних місць у магістратурі регламентується й показником кількості викладачів, які загалом мають 5 і більше статей у

наукометричних базах. Варто зауважити, що таких науковців у Педуніверситеті вже 106 (проти 65 минулого року), тобто 30 %.

Упродовж 2022 року показник публікаційної ефективності у виданнях, що індексуються базами SCOPUS та Web of Science, у перерахунку на 1 штатного науково-педагогічного працівника становить ($175 / 357 = 0,485$ статті на одного викладача).

Clarivate English Products

Web of Science™ Search Sign In Register

Search > Results for Vinnytsia Mykha... > Analyze Results: Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskiy State Pedagogical Univer...

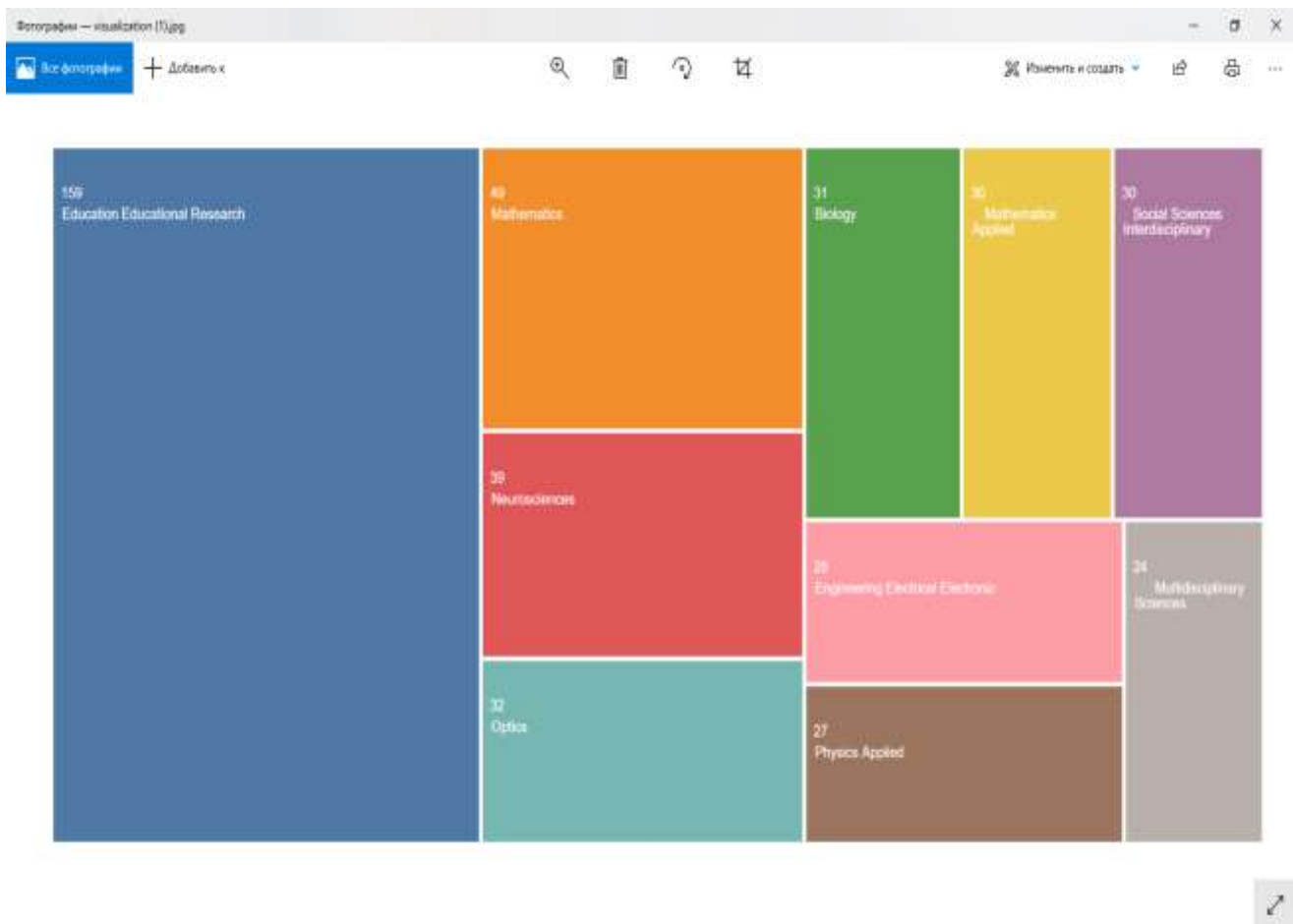
Analyze Results

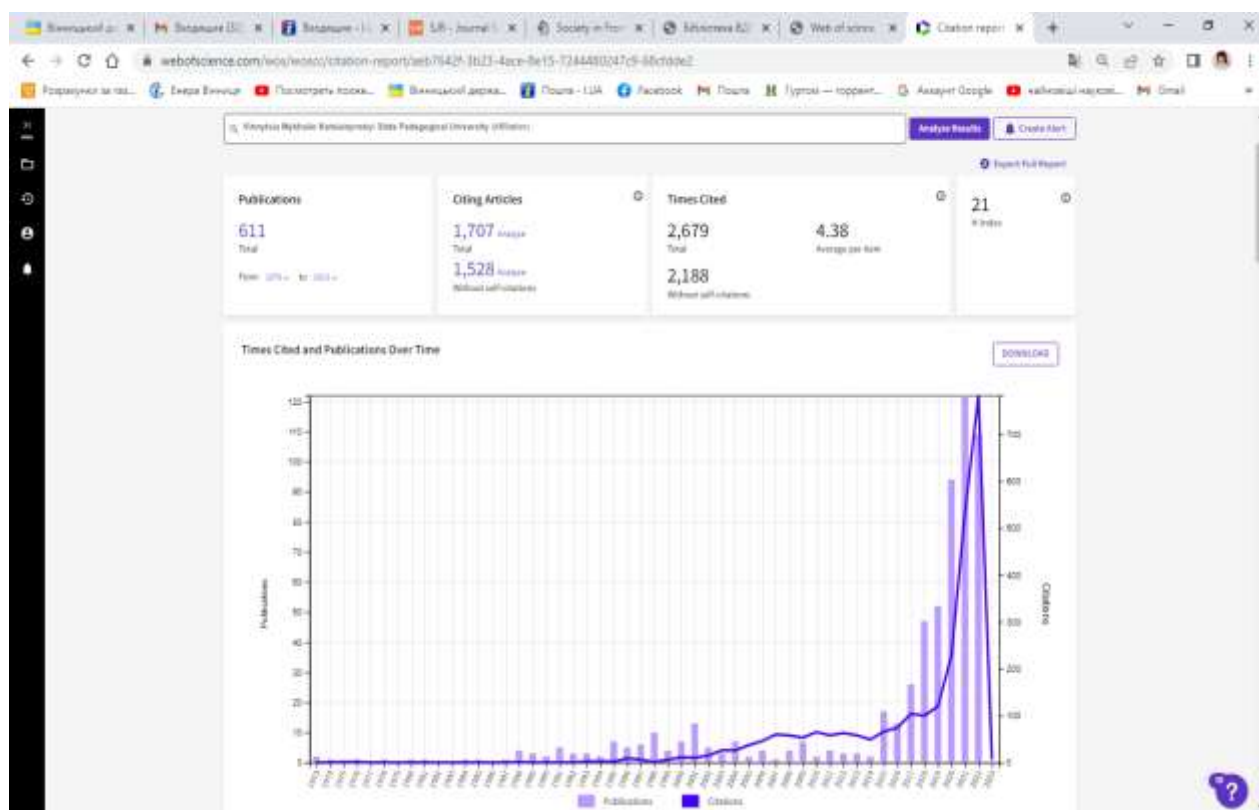
611 publications selected from Web of Science Core Collection

Web of Science Categories

Sort by: Results count Show: 25 Minimum record count: 1

16 ?

Кількість статей в українських фахових виданнях Категорії «Б» цього року становить понад 300 одиниць. У Педуніверситеті атестовано 6 власних наукових періодичних видань, які підтвердили свою фаховість, отримавши Категорію Б.

№	Назва наукового видання Педуніверситету
1	Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми (Категорія Б)
2	Фізична культура, спорт та здоров'я нації (Категорія Б)
3	Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія (Категорія Б)
4	Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Історія (Категорія Б)
5	Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Філологія (мовознавство) (Категорія Б)
6	«Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Теорія та методика навчання природничих наук» (Категорія Б)

Плануємо, що 3 новостворені журнали, а саме:, «Ландшафтознавство», «Публічне управління і право: історія, теорія, практика» та англomовне видання «Personality and Environment Issues» (Питання особистості та середовища) не лише найближчим часом підтвердять категорію Б, але й згодом почнуть індексуватися базами Scopus і Web of Science.

Важливим компонентом науково-дослідної роботи закладу є участь студентів у всеукраїнських та міжнародних змаганнях наукового характеру – олімпіадах, конкурсах, турнірах, чемпіонатах.

У січні-лютому 2022 року наші студенти (разом з науковими керівниками) підготували та надіслали до базових ЗВО рекордну кількість наукових робіт (136) для участі у Всеукраїнському конкурсі студентських науково-дослідних робіт з природничих, технічних і гуманітарних дисциплін. Мали ґрунтовні сподівання, що значний відсоток студентів-авторів будуть запрошені до участі у підсумкових online-конференціях другого туру конкурсу, але через повномасштабну агресію рф проведення конкурсів та Всеукраїнських студентських олімпіад не відбулося.

Однак навіть за таких несприятливих умов наші вихованці мають певні успіхи в інших міжнародних і Всеукраїнських наукових олімпіадах, конкурсах, турнірах, чемпіонатах. Маємо 51 перемогу (індивідуальну та командну) зокрема:

- Півфінал командної першості світу з програмування по Південно-східній Європі в рамках ICPC 2022 - South-East European Research Centre (SEERC)-2022 (1 місце серед педагогічних університетів та 8 місце серед усіх університетів України);
- XII Міжнародний мовно-літературний конкурс імені Тараса Шевченка (1 та 3 місця);
- Всеукраїнський конкурс асоціації германістів України – 23 призери;
- Зимовий міжнародний бліц-конкурс з вебдизайну та комп'ютерної графіки (січень – лютий 2022 р.) – 7 призерів;
- XX Міжнародний конкурс з вебдизайну та комп'ютерної графіки (червень – серпень 2022 р.) – 9 призерів;
- Міжнародний бліц-конкурс з вебдизайну та комп'ютерної графіки (жовтень – листопад 2022 р.) – 6 призерів;

- Міжнародний конкурс студентських наукових робіт «Black Sea Science-2022»;
- Всеукраїнський чемпіонат з інформаційних технологій «Екософт 2022»;
- Національний тур Міжнародного конкурсу комп'ютерних проєктів «INFOMATRIX 2022».

У звітному році факультет дошкільної та початкової освіти імені Валентини Волошиної був базовим ЗВО для проведення Другого туру Всеукраїнського конкурсу студентських науково-дослідних робіт з «Початкової освіти», факультет філології й журналістики – для регіональних етапів Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика і Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка, а факультет математики, фізики та комп'ютерних наук приймав учасників регіонального етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з програмування та Всеукраїнської олімпіади геометричної творчості імені В.А. Ясінського. Усі заходи пройшли на високому організаційно-методичному рівні.

Упродовж звітнього року на базі структурних підрозділів Педуніверситету було проведено 17 наукових конференцій міжнародного й Всеукраїнського рівня:

- IV Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція «Актуальні проблеми формування творчої особистості педагога в контексті наступності дошкільної та початкової освіти»;
- VIII Міжнародна науково-практична конференція «Усна історія: теорія, практика та перспективи»;
- Міжнародна науково-практична конференція «Національне і міжнародне право: історія, сучасність, перспективи розвитку»;
- Міжнародна науково-практична онлайн конференція «Шлях до волі»;
- IV Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні методики навчання іноземних мов і перекладу в Україні та за її межами»;
- XXXIV Вінницька всеукраїнська наукова історико-краєзнавча конференція;
- XIV Всеукраїнська студентська науково-практична конференція «Фізична культура, спорт та фізична реабілітація в сучасному суспільстві»;

- XI Всеукраїнська студентсько-учнівська наукова онлайн-конференція «Актуальні проблеми історії слов'янських народів»;
- IX Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні проблеми мистецької підготовки майбутнього вчителя» (IX школа методичного досвіду);
- VIII Всеукраїнська наукова on-line конференція з міжнародною участю із серії «Літературні контексти ХХ століття» на тему: «Євген Гуцало і доба»;
- VI Всеукраїнська конференція-олімпіада геометричної творчості імені В. А. Ясинського;
- III Всеукраїнська науково-практична конференція «Сучасні тенденції підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій, педагогів професійної освіти і фахівців образотворчого та декоративного мистецтва: теорія, досвід, проблеми»;
- Всеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні проблеми філології та методики викладання іноземних мов у сучасному мультилінгвальному просторі»;
- Всеукраїнська міждисциплінарна наукова конференція «Феномен Михайлини Коцюбинської в контексті доби» (до 90-річчя від дня народження письменниці);
- Всеукраїнська науково-практична конференція «Забезпечення прав людини: національний і міжнародний виміри»;
- Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція (з міжнародною участю) «Туризм у ландшафті, ландшафт у туризмі»;
- Всеукраїнська науково-практична онлайн-конференція за участю здобувачів вищої освіти та молодих учених «Мистецтво та освіта в контексті європейського виміру» та інші наукові заходи.

Офіційний сайт Педуніверситету належить до важливих засобів просування його діяльності та покращення конкурентного становища на ринку освітніх послуг. Публікації науковців у відкритому доступі значно збільшують індекс цитування, що впливає на рейтинг як власне науковця, так і закладу освіти в цілому. З цією метою наукові працівники Педуніверситету активно розміщують наукові праці у відкритому доступі. На сайті Педуніверситету розміщено банер доступу до бібліотеки та репозитарію.

Формування електронних ресурсів, популяризація ідей відкритого доступу, побудова загальнодоступних архівів наукової інформації є важливим завданням бібліотеки, яка взяла на себе відповідальність за поширення результатів наукових досліджень учених університету в світовому інфопросторі, формує значний масив Інтернет-ресурсів різноманітної спрямованості.

Університетська бібліотека, пропагуючи переваги відкритого доступу, активно впроваджує нові інформаційно-комунікаційні технології, бере участь в організації і підтримці репозитарію.

Робота з організації та формування репозитарію здійснюється відповідно до регламентуючих документів: «Положення про Інституційний репозитарій Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (IrVSPU)», Порядку підготовки даних та подання публікацій до IP (Наказ ВДПУ № 49 від 18.03.2021). Правовідносини з авторами регулюються «Угодою передачі до бібліотеки електронних версій наукових та навчально-методичних матеріалів», які визначають основні поняття, склад, призначення та завдання і регламентують основні засади організації та управління електронним репозитарієм, ступінь захисту матеріалу (вільне використання, обмежене використання, тільки для читання) та згода на включення матеріалів до IrVSPU у відповідну рубрику (колекцію); з дотриманням академічної доброчесності (Положення про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти ВДПУ (наказ №152-од від 29.09.2016).

Інституційний репозитарій (IP) формується виключно на базі програмного забезпечення відкритого доступу Dspace, розробки Масачусетського технологічного університету, що підтримує протокол обміну даними та взаємодіє з іншими системами обміну метаданими міжнародних реєстрів.

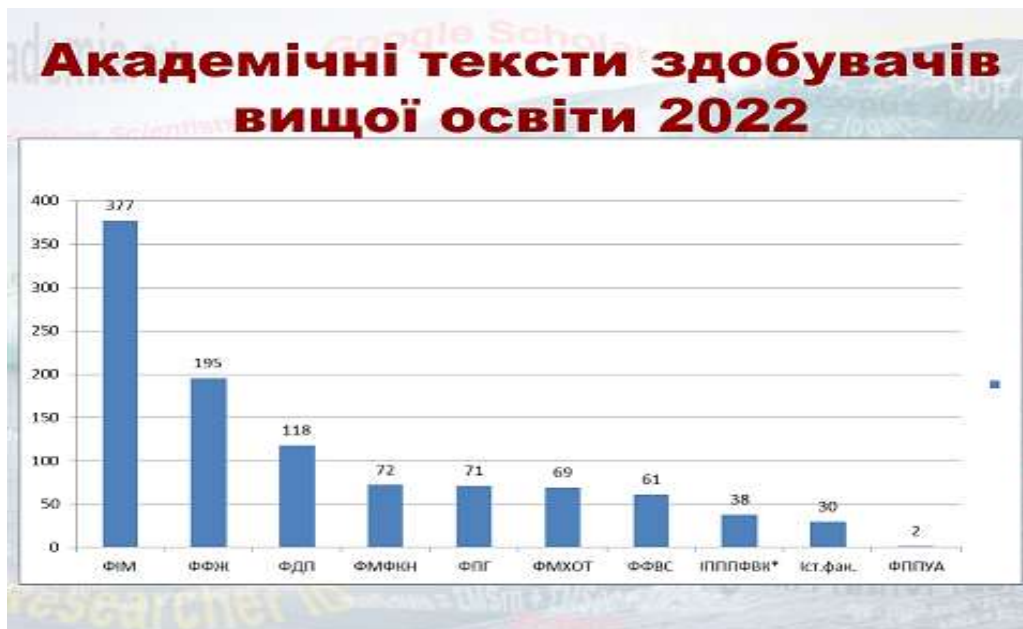
Для підвищення міжнародного наукового рейтингу університету Інституційний репозитарій (IrVSPU) зареєстровано у Міжнародній директорії репозитаріїв OpenDOAR та Міжнародному реєстрі інституційних репозитаріїв ROAR.

ІrVSPU є універсальним за змістом науковим зібранням, надає вільний доступ до повних (або поданих в скороченні) електронних документів з наукового доробку університету. Основу фонду складають праці викладачів та здобувачів вищої освіти. Загалом Репозитарій організовано за інституційним принципом. Структура університетського репозитарію складається із публікацій наукових працівників Педуніверситету, згрупованих за такими рубриками (колекціями): «Автореферати дисертацій», «Наукові публікації» (згруповані за видами видань та розділами знань), «Навчально-методичні видання», «Краєзнавчі видання» (у т. ч. видання з історії Педуніверситету), «Наукові публікації бібліотеки», «Електронні видання» та інші. На часі ІР містить понад 9 тис. публікації (9387 на 1.12.2022).

Діаграма відображає кількість публікацій за факультетами та інститутом. Найбільше має історичний факультет – 1394 у 2022 р. (у 2021 р. – 1357 публікацій); а колекція новоствореного факультету права, публічного управління та адміністрування поступово зростає: (у 2022 р.- 193; у 2021 р. – 128).

Бібліотека популяризує переваги відкритого доступу та залучає вчених університету до співпраці у цьому напрямі, звертаючи особливу увагу на молодих науковців. Продовжується формування кафедральних колекцій академічних текстів здобувачів вищої освіти.

На діаграмі відображено кількість публікацій за факультетами, інститутом. Найбільше у ФІМ – у 2022 р. – 377 (у 2021 р. – 340 публікацій).

Академічні тексти подаються відповідно до «Положення про кваліфікаційні роботи ЗВО» (схваленого Вченою радою Педуніверситету та затвердженого наказом № 75 од від 26.04.2021). Роботи здобувачів вищої освіти розміщуються в ІrVSPU за наявності довідки про перевірку на плагіат.

Колекція «Молодому науковцю» містить рекомендаційні списки публікацій вчених університету з філософії, педагогіки, психології, опубліковані у ІР, які можна використовувати для цитування у наукових публікаціях.

Поповнення ІrVSPU відбувається шляхом передачі документів до бібліотеки. Також визначені представники кафедр – відповідальні за наповнення ІР. Відкритий доступ не скасовує авторського права. Працівники бібліотеки інформують дослідників про прозору та зрозумілу систему копірайтів, включаючи питання захисту авторських прав. Виняткове право на твір автор реалізує, добровільно ухвалюючи рішення про представлення своєї публікації в Інтернеті. Педуніверситет має право на розміщення в Інтернеті наукових праць як видавець.

Географія використання ІР різноманітна. Аналіз показників свідчить, що ІР – це потужний мультидисциплінарний повнотекстовий електронний архів, що прекрасно себе зарекомендував в умовах дистанційної роботи та навчання онлайн. Його документами користуються науковці з багатьох країн світу.

Функціонування IrVSPU впливає на рейтингові показники Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (зокрема у рейтингу Webometrics). Помітно змінюється ранг IrVSPU у вебометриці репозитаріїв України. Збільшується присутність сайту та кількість науково-освітніх публікацій, індекс цитування, кількість цінних публікації у файлах PDF та офісних форматах (.docx, .doc, .txt). На жаль, відсутність роботи IP у липні 2022 р. з технічних причин вплинула на зниження показників у порівнянні з минулим роком. Репозитарій виконує важливі для університету функції, серед яких: інтеграція у світовий науковий простір; кількісне визначення якості проведених наукових досліджень, що сприяє підвищенню іміджу Педуніверситету як центру освіти та науки.

У 2022 році завершені 9 кафедральних НДР. Підсумкові звіти пройшли експертизу та схвалені рішенням науково-методичної ради Педуніверситету.

- «Розробка технологічних рішень перерозподілу фотоасимілятів до господарсько цінних органів сільськогосподарських культур за допомогою модифікаторів гормонального статусу» (науковий керівник – проф. Кур'ята В.Г.);
- «Антропогенне ландшафтознавство: нові напрями розвитку» (науковий керівник – проф. Денисик Г.І.);
- «Теоретичні та технологічні основи очищення води від амонійного забруднення з використанням природних сорбентів» (науковий керівник – проф. Сакалова Г.В.);
- «Підготовка фахівців дошкільної та початкової освіти в умовах інтеграції України в Європейський освітній простір» (наукові керівники – доц. Шикиринська О.В. доц. Олійник Н.А.);
- «Педагогічний супровід особистісно-професійного розвитку майбутнього вчителя» (наукові керівники – проф. Акімова О.В. проф. Галузяк В.М.);
- «Теоретико-методичні засади застосування інноваційних технологій у фізичному вихованні та спорті» (науковий керівник – доц. Дмитренко С.М.);
- «Теоретико-методичні основи фізичного виховання різних груп населення в сучасних умовах» (науковий керівник – доц. Мірошніченко В.М.);

- «Оптимізація процесу вдосконалення фізичного стану жителів Подільського регіону засобами фізичного виховання» (науковий керівник – доц. Корольчук А.П.);
- «Вплив способу життя на адаптаційні можливості організму осіб, що проживають у Подільському регіоні» (науковий керівник – доц. Бекас О.О.).

У 2022 році прийом до **аспірантури** Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (відповідно до отриманої ліцензії з провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з підготовки докторів філософії) оголошений за:

- 10 спеціальностями;
- 6 галузями знань;
- 10 освітньо-науковими програмами підготовки докторів філософії;
- 5 акредитованими ОНП.

Чисельність вступників до аспірантури у 2022 році:

- загальна кількість заяв – 66, з яких:
- 45 заяв на денну форму навчання (4 бюджет + 41 контракт)
- 21 заява на заочну форму навчання (21 контракт).

Станом на грудень 2022 рік в аспірантурі на всіх формах навчаються:

- 153 аспіранти, з яких:
- 14 аспірантів бюджетної форми навчання;
- 62 аспіранти комерційної денної форми навчання;
- 77 аспірантів комерційної заочної форми навчання.

Чисельність вступників до докторантури у 2022 році:

5 заяв денна форма навчання (2 бюджет + 3 контракт)

Станом на грудень 2022 року в докторантурі здобувають підготовку:

- 3 докторанти бюджетної форми підготовки;
- 3 докторанти підготовки за кошти фізичних осіб.

Відповідно до рішення Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України від 07.04.2022 року № 320 у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського утворено спеціалізовану вчену раду Д 05.053.01

(голова – проф. Лазаренко Н.І.) з правом присудження наукового ступеня доктора (кандидата) наук (термін дії ради – три роки). Педуніверситет готовий приймати до розгляду вченою спеціалізованою радою дисертації, представлені для здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) педагогічних наук за спеціальностями:

13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки

13.00.04 – теорія і методика професійної освіти

13.00.07 – теорія і методика виховання

18 жовтня 2022 року відбулося перше засідання спеціалізованої вченої ради Д 05.053.01.

Відбувся успішний захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук *Швець Олени Анатоліївни* на тему: «Теоретичні і методичні засади підготовки майбутніх фахівців у дизайнерських школах Німеччини» за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти.

Науковий консультант: доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи *Коломієць Алла Миколаївна*, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця.

Науково-дослідні лабораторії у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського у 2022 році працювали спільно з науковими закладами:

1. Спільна науково-дослідна лабораторія з проблем використання інформаційних технологій в освіті Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (керівник – акад. Гуревич Р.С.) й **Інституту інформаційних технологій і засобів навчання Національної академії педагогічних наук України** (директор – проф. Биков В.Ю.).

Основні завдання діяльності лабораторії: інтеграція науково-дослідних робіт з проблем використання інформаційно-комунікаційних технологій в освіті, що виконуються у ВДПУ, Інституті інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України, інших ЗВО України та установах Національної академії педагогічних наук України; безпосереднє виконання НДР відповідно до основних

напрямів наукової діяльності та плану виконання НДР у Педуніверситеті; підготовка і видання науково-методичних праць за результатами науково-дослідної діяльності лабораторії; участь в організації та проведенні міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференцій, семінарів, круглих столів тощо.

Результати діяльності лабораторії у звітному році:

- теоретично обґрунтовано та розроблено модель ІОС навчання учнів ЗПШТО із використанням технологій електронних соціальних мереж;
- визначено особливості педагогічного проектування ІОС навчання учнів ЗПШТО на основі технологій електронних соціальних мереж.
- теоретично обґрунтовано організаційно-педагогічні умови та розроблено модель підготовки учнів ЗПШТО у інформаційно-освітньому середовищі (ІОС) на основі технологій електронних соціальних мереж для формування ІОС навчання учнів ЗПШТО.
- розроблено методичку використання моделі підготовки учнів ЗПШТО у інформаційно-освітньому середовищі (ІОС) на основі технологій електронних соціальних мереж; здійснено кількісно-якісний аналіз результатів дослідження; проведено коригування теоретико-методичних аспектів одержаних результатів; впроваджено проміжні результати наукового дослідження; узагальнено та оформлено результати дослідження.

2. Спільна науково-дослідна лабораторія з проблем створення електронних освітніх ресурсів і їх упровадження в процес підготовки кваліфікованих робітників у ЗПШТО Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (керівник – акад. Гуревич Р.С.) й Інституту професійно-технічної освіти Національної академії педагогічних наук України (директор – проф. Радкевич В.О.).

Основні завдання діяльності лабораторії: створення електронних освітніх ресурсів і їх упровадження в процес підготовки кваліфікованих робітників у ЗПШТО; теоретичне обґрунтування структури ЕОР, організаційно-педагогічних умов підготовки кваліфікованих робітників у ЗПШТО з використанням ЕОР, розробка рекомендації щодо використання ЕОР у навчально-виховному процесі

ЗПШТО. У процесі виконання дослідження передбачається розроблення електронного ресурсу для учнів електро-радіотехнічного профілю. Кінцева продукція – електронний ресурс для учнів електро-радіотехнічного профілю, монографія для управлінців, фахівців системи освіти й інших фахівців, що займаються питаннями інформатизації освіти, розробкою і впровадженням електронних освітніх ресурсів у ЗПШТО.

Результати діяльності лабораторії у звітному році:

- проведено огляд та систематизацію світового й вітчизняного досвіду, а також тенденцій розвитку у галузі створення та застосування ЕОР у ЗПШТО;
- теоретично обґрунтовано структуру ЕОР для підготовки кваліфікованих робітників у ЗПШТО;
- обґрунтовано організаційно-педагогічні умови підготовки кваліфікованих робітників у ЗПШТО з використанням ЕОР;
- розроблено рекомендації щодо використання ЕОР навчально-виховному процесі ЗПШТО;
- розроблено методичку дослідження ефективності використання ЕОР для забезпечення підготовки кваліфікованих робітників у ЗПШТО.

3. Спільна науково-дослідна лабораторія з проблем створення інформаційного освітнього порталу Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (керівник – акад. Гуревич Р.С.) й Інституту педагогічної освіти й освіти дорослих Національної академії педагогічних наук України (директор – проф. Лук'янова Л.Б.).

Основні завдання діяльності лабораторії: здійснення безпосередньої наукової взаємодії між Педуніверситетом та ПООД НАПН, спрямованої на об'єднання науково-практичного, організаційного потенціалів для проведення експериментальних досліджень та втілення в практику надбань передової педагогічної науки, інновацій та інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема, технологій відкритого навчального середовища та дистанційної освіти; мережних технологій і баз даних; відкритих освітньо-наукових інформаційних систем; координація науково-дослідних робіт (НДР) із проблем використання

інформаційно-комунікаційних технологій в освіті та психолого-педагогічного обґрунтування розробки цих технологій для забезпечення функціонування та розвитку освітніх систем, що виконуються у Педуніверситеті, ІПООД НАПН, інших ВНЗ України та установах Національної академії педагогічних наук України; безпосереднє виконання НДР відповідно до основних напрямів наукової діяльності та плану виконання НДР у Педуніверситеті; надання консультацій працівниками ІПООД НАПН співробітникам лабораторії, експертиза і рецензування НДР; підготовка і видання науково-методичних праць за результатами науково-дослідної діяльності лабораторії; стажування викладачів кафедри інноваційних та інформаційних технологій в освіті на базі відділу змісту та організації педагогічної освіти ІПООД НАПН; участь в організації та проведенні міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій, семінарів, круглих столів та ін.

Результати діяльності лабораторії у звітному році: у межах реалізації науково-дослідної теми аспіранти, пошукувачі й здобувачі вищої освіти, роботою котрих керують викладачі лабораторії здійснюють дослідження на відповідні теми. Основні практичні результати роботи щодо створення й використання інформаційного освітнього порталу у педагогічній освіті відображено на порталі кафедри інноваційних та інформаційних технологій в освіті: матеріали навчально-методичного, наукового й апробаційного характеру. Викладачі кафедри брали участь у спільних із НАПН України подіях, за результатами яких було опубліковано понад 30 статей.

4. Спільна наукова лабораторія педагогічної майстерності викладача вищої школи Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (керівник – проф. Каплінський В.В.) й **Інституту педагогічної освіти й освіти дорослих Національної академії педагогічних наук України** (директор – проф. Лук'янова Л.Б.).

Основні завдання діяльності лабораторії: поглиблене вивчення досягнень сучасної науки з проблем педагогічної майстерності викладача вищої школи та впровадження їх у практику; моделювання та апробація індивідуальних творчих

дидактичних та виховних проєктів; проведення щорічних конкурсів педагогічної майстерності; публікація монографічних досліджень, наукових статей та створення навчально-методичних посібників з проблем удосконалення педагогічної майстерності викладача вищої школи.

Результати діяльності лабораторії у звітному році:

- результати діяльності лабораторії знаходять широке відображення у наукових статтях у фахових вітчизняних та зарубіжних виданнях, навчальних та навчально-методичних посібниках з проблем удосконалення педагогічної майстерності викладача вищої школи; монографічних дослідженнях, зокрема, в окремому розділі колективної наукової монографії «Авторські педагогічні технології в освітньо-виховному середовищі вищої школи» присвячений авторській моделі педагогічної майстерності;

- результати роботи лабораторії популяризуються шляхом виступів на наукових конференціях; розміщення інформації на сайті Педуніверситету, зокрема, відео-фрагментів конкурсу педагогічної майстерності, індивідуальних спільних творчих проєктів учасників конкурсів та викладачів, рекламної продукції учасників конкурсу тощо. Наразі активізується робота з популяризації діяльності лабораторії в зарубіжних виданнях.

5. Спільна наукова лабораторія з вивчення сучасної української мови та методики викладання рідної мови і літератури Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (керівник – доц. Прокопчук Л.В.) й Інституту української мови НАН України.

Основні завдання діяльності лабораторії: глибоке й всебічне вивчення граматичного ладу української мови, її загальнонаціональних і регіональних проблем. Основні напрями діяльності: фундаментальні розробки в галузі вивчення категорійної системи української мови; дослідження повнозначних слів української мови у їхній проєкції на денотат; автосемантизм / синсемантизм повнозначного слова; формально-синтаксична структура простого речення. Основні напрями наукової діяльності лабораторії: розробка актуальних проблем української граматики; виявлення і введення в науковий обіг місцевих матеріалів і джерел,

перспективних досліджень; надання наукової допомоги з питань граматики органам освіти області, міста, державним адміністраціям; популяризація ідей і наукових здобутків учених у засобах масової інформації, мережі Інтернет.

Результати діяльності лабораторії у звітному році:

- створення наукової, навчальної, навчально-методичної та методичної літератури з граматики української мови, української діалектології та методики викладання рідної мови і літератури;
- розроблення концепції впровадження в процес навчання філологічних дисциплін інноваційних технологій;
- опрацювання моделі інноваційної педагогічно-методичної діяльності та окремих інноваційних проектів; вивчення моделі педагогічних інновацій.

6. Науково-дослідна лабораторія з проблем фізичного виховання і спорту (керівник – проф. Костюкевич В.М.).

Основні завдання діяльності лабораторії:

- методологічні та організаційно-методичні основи раціональної підготовки спортсменів.
- теоретико-методологічні та технологічні основи фізичного виховання та спорту для всіх.

Результати діяльності лабораторії у звітному році:

- підготовка та видання чергового випуску фахового збірника наукових праць «Фізична культура, спорт та здоров'я нації»;
- виконання наукової теми «Формування моделей здорового способу життя студентської молоді»;
- опубліковано монографії, навчально-методичних посібники, статті у фахових виданнях, в тому числі тих, які індексуються наукометричними базами Scopus та Web of Science.

7. Спільна науково-дослідна лабораторія (експериментальний майданчик) з використання сучасних інноваційних технологій виховання й розвитку дітей з синдромом Дауна в умовах інклюзивної освіти» Вінницького державного

педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського й ГО «Вінниця ДАУН СИНДРОМ».

Основні завдання діяльності лабораторії: проведення фокус-груп щодо впровадження інклюзивної освіти та організації роботи зі студентами; проведення занять на базі громадської організації по роботі з дітьми з синдромом Дауна, зокрема, арт-терапевтичні, з математичної грамотності, розвитку мовлення, а також психологічні практики протягом дії договору, окремі заняття на волонтерських засадах студенти відвідують та проводять у вільний від навчання час, зокрема заняття з математичної грамотності за методикою Нумікон.

Результати діяльності лабораторії у звітному році:

- участь у тренінгах за програмою «Просвітницький лекторій» на тему «Навчання спеціалістів специфіці роботи з дітьми з особливими потребами (синдром Дауна) у ДНЗ»;

- проведення експерименту при підготовці студентської конкурсної роботи на тему: «Підходи та практики статевого виховання дітей з інвалідністю в сучасній Україні».

8. Науково-дослідна лабораторія «Центр авторських методик і модерних практик» (керівник – проф. Крутій К.Л.).

Основні завдання діяльності лабораторії: створення цілісного освітнього майданчика для різноманітних груп дітей і дорослих із різними стартовими позиціями і потребами та особливостями в навчанні; розвиток, закріплення наявних навичок і компетентностей у дітей (комп'ютерні, медіа та мовні/мовленнєві навички, комунікабельність і здатність до навчання, особистісні й соціальні навички тощо); подолання у студентів професійних і особистісних ситуацій (глобалізація, інтернаціоналізація та міграція, культурне розмаїття, демографічні зміни, комп'ютеризація та інформатизація, гнучкість майбутньої професії й мінливість умов праці, реформа системи освіти, індивідуалізація тощо).

Результати діяльності лабораторії у звітному році:

- упровадження та практичну реалізацію авторських методик і модерних (новітніх) практик в освітній процес вишу та інших освітніх закладів Вінницького регіону та України;

- упровадження авторських методик і модерних практик, спрямованих на підвищення якості та ефективності дошкільної, початкової та інклюзивної освіти;

- висвітлення результатів наукових досліджень шляхом участі в науково-практичних конференціях, семінарах, форумах, круглих столах;

- використання результатів наукових досліджень для організації дошкільної, початкової та інклюзивної освіти різних категорій дитячого і дорослого населення.

9. Спільна лабораторія з вивчення інформаційно-правових проблем інноваційного розвитку та освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (керівник – доц. Яременко О.І.) й Науково-дослідного інституту інформатики та права Національної академії правових наук України

Основні завдання діяльності лабораторії:

- проведення наукових досліджень з інформаційного права, права інтелектуальної власності, інформаційного і правового забезпечення науково-педагогічної діяльності, інтеграції науки і освіти та інноваційного розвитку;

- підготовка, видання та сприяння впровадженню у навчальний процес підручників, навчальних і навчально-методичних посібників та інших видань з питань профілю діяльності Лабораторії;

- організація і проведення конференцій, симпозіумів, семінарів, круглих столів, експертних зустрічей та інших заходів, у тому числі міжнародних, участь у науково-педагогічній діяльності, підготовці кадрів вищої кваліфікації, проведення стажування працівників, забезпечення публікації результатів досліджень у фахових наукових виданнях.

Результати діяльності лабораторії у звітному році:

- організація та проведення Всеукраїнського круглого столу «Інформаційно-правове та організаційно-управлінське забезпечення інноваційного розвитку регіону» (спільно з науково-дослідним інститутом інформатики і права

Національної академії правових наук України, Головним територіальним управлінням юстиції у Вінницькій області, Міжрегіональним управлінням Національної державної служби у Вінницькій, Житомирській та Хмельницькій областях).

10. Науково-навчальна лабораторія «Центр Віннезнавства»

(керівник – проф. Кароєва Т.Р.)

Основні завдання діяльності лабораторії:

- збирання відомостей з історії Вінниці, поглиблення знань про її минуле, популяризації історії та культури міста серед молоді, городян, гостей міста;
- оперативне реагування на запити громадськості міста і влади міста стосовно історії та культури Вінниці;
- співпраця з департаментом освіти міста, Держархівом Вінницької області, ВОКМ, ВОУНБ ім. К.А.Тімірязєва, КП «Центр історії Вінниці», Громадською Спілкою «Мережа організацій громадянського суспільства «Місто змістів», департаментом маркетингу міста та туризму міської ради, ГО «Вінницьке історичне товариство», «Стара Вінниця» та ін.;
- участь в реалізації міської культурно-історичної програми «Вінниця-2022»;
- подолання старих історичних підходів у тлумаченні історії Вінниці, розвінчування псевдоісторичних легенд і міфів, усунення упереджень і стереотипів щодо сучасного і майбутнього міста.

Результати діяльності лабораторії у звітному році:

- підготовка навчально-методичних матеріалів, публікації статей в збірниках наукових праць;
- організація та проведення конференцій, круглих столів, науково-практичних семінарів про Українську революцію;
- проведення літнього інтенсивну «Школа Вінницького гіда» та майстер-класів та тренінгів для учасників проекту;
- студійна розвідка «Вінницькі катакомби»;

- участь в роботі консультативно-дорадчої комісії з питань топоніміки, історичної та культурної спадщини (довідки, експертні оцінки, вироблення рекомендацій, документів – упродовж року).

11. Навчально-методична лабораторія «Inspiration club» (керівник – доц. Мельничук Т.А.)

Основні завдання діяльності лабораторії:

- ознайомити студентів на практиці з сучасними підходами діяльнісної педагогіки, організацією інтерактивної взаємодії учителя і учнів у процесі навчання;
- надати можливість апробації власних сеймових проєктів з розрахунку на досягнення навчально-виховної мети, формування компетентностей;
- розвивати креативне мислення студентів при підготовці до фахової діяльності.

Результати діяльності лабораторії у звітному році:

- дообладнання навчальної аудиторію ігрового простору (умеблювання; наповнення новими засобами організації ігрової навчальної діяльності);
- інтерактивну гру «Подільський експрес» для студентів та школярів, апробовано студентами всіх курсів ФІЕП, учнями понад 20 шкіл міста і області.
- зустріч-тренінг викладачів та студентів ВДПУ з директором Департаменту міжнародної співпраці Фольк-університету Алі Рашиді;
- проведення зі студентами показових ігрових методик для вивчення історії 7 класу для учителів області;
- участь у тренінгу професійного зростання з теорії і методики тренінгової роботи «Школа інтерактивного навчання освітян області» та тренінгу «Освітній десант».